

Մ Է Տ Ա Յ Ը

Հ Ա Գ Ը Գ Է Թ

Սէտայը Հաղորդէ շինարարական հասկումները, եւանի Չարչեմայի վէ շուստա էր-
թէսի կիւնընդի նէշը օրւնաճաղ տըր .
Ապօնէ իշխան, Չաղմազճըլարտա Յակոբ-
եան-Ստանընտա 5 նումէրօլու օտոյա միւ-
րաճապթ իշխմէլէրի :

Իշխու Սէտայը Հաղորդէ ին	
Սէնէլլի փէշին, պիր Լիւրա	Դր. 100
Ալթը այլըլը Իւշ Մէճիտլէ	» 60
Իւշ այլըլը	» 55
Պիր նուսիտի	» 1
Տաշրա իշխան բօսթա իւճրէթի վաճաճ օլուր	

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ՄԻԼԻՅԷ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷՅԷ

ՄԻԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՆՈՒՄԵՐՈ 12 ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

11 ԱՊՐԻԼ 1870

ՆԷՆԻ ՊԻՐ ՎԱՐԳԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

Ուսումնական քաղաքացիական իրաւունքները, քրիստոնէական վէ սայըր թալիմաթըր ըուհանիյէ քիթապը վարիսէ, նէ գատար մէքթէպ վէ մէտրէսէ վար իսէ, Բարա հագ-
դընտա եազըլան վէ տէրս վէրիլէն վարդապետութիւնուն, շու զըյրտէ եազըլըրմը վարդապետութիւն օլուր, պուսու էօյրէնիլ իքի եիւլ միլիօն քա-
թօլիք, պուսու էօյրէնտիք ճիւմէմիլ վէ պուսու էօյրէնտիլէր տախի օլ միւնքիլ օլուր սէքիլէր :

Բարա, քիլիսէնին կէօրիւնիւր պաշը, հազըլէթի իսանըն վէքիլի վէ հազըլէթի Բէթրօնուն խալէֆի տիր, Գիլիսէնին ըուհանի ընէսի սըֆաթը իլէ, պիւթիւն քաթիլք քիլիսէնին հաքիմի միւթաքիլի տիր, քիլիսէ գա-
նունըլընըն վէ նիլամաթընըն հիւ-
քիւմէթը իճրալիէսի տիր, տիւրքա-
կան ժողովքըլըր ճէմէտէր, գարտի-
նալ նասպ իտէր, փիսղըրտըլըր թա-
լին իտէր, ընյ վէ իգթիլաքընա կէօ-
րէ կրօնաւոր թարիկաթըլըր իհտաս իտէր, եաթօտ գալըրըր մահվ էտէր, ագայիտի տիւնիլ վէ նիլամաթը քիլի-
սէնին նազըլըր միւթաքիլի տիր, զու-
հուրա կէլէն վարդապետութիւնըլըր եա թաստիլ իտէր, եա ընտա, վէ պու սէպէպլէ կանգալըր եա ընդ-
հանրական նամէլէր եազըր : Պաղը միւթըլըլըլըր աղիլէր սըրասընա կէշիլըր, քանաղըլըր գօր, բանաղ-
ըլըր գալըլըր, մուսաֆիաթըլըր վէ իմթիաղաթըլըր վէրիլ վէ այլըր, նե-
րողութիւնըլըր վէրիլ, գօնգօրտաթօ իմըլըլըր, վէ զայրիհիւմ վէ զայրի-
հիւմ :

Պու տուր ճիւմէմիլիլէն էօյրէնտիլի վէ իգըրար իթտիլի, Բարալըր Բօմաւա մուգիւմ օլուր գալըլընաւան, տէօրտիւն-

ճիւ տէրհտէ Գօթմանթիւնտա իմը-
րաթօրըլըր թալիմընըր Բօմաւաւ Ասի-
թանէյէ գալըլըրաղտա, Սթանպօլ
աթոռու 380 սէնէսինտէ վաղի Սթան-
պօլ տիւրքերական ժողովքունտա, Բօ-
մաւաւ սօղրա (վէ եիւնէ Բօմայա թա-
պի օլարաղ) պիլիսէնի աթոռ օլմաղ-
չէրէֆիլէն նայիլ օլուր, պու աթոռա
սայըր Շարգ քիլիսէլէրի իւզէրիւնէ
պաղը տէրէճէ հիւքիւմէթըլէր տէ վէ-
րիլտի, լաքին պու աթոռուն եպիսկո-
պօսալըր կիթտիքճէ իշի ազալըր, Բարա նէ իսէ պիլ տէ օլուր տէմէ-
յէ գալըլըլըլըր քի, սօն սօնունտա
862 սէնէսի, Փօթիւնա պատրիարգ-
տան պաշայըլ 1053 սէնէսի թէքիւ-
լէն Բօմաւաւ սայըլըլըր, վէ պու
վուդուաթա Շարգ հերձուած ողլուդու
տէնտի քի, շինարարի Շարգ քիլիսէսի
տէնիլէն տիր, վէ Բոււմ Բաթըլիլ վէ
թէվապիլէրիւնտէն օլան Բոււմ վէ Բոււ
վէ սայըր օրթօտօքա տէնիլէն միլլէթ-
լէրին քիլիսէսի տիր : Եկիւղեցական
պատմութիւնըլըրա, Շարգ քիլիսէսի
տէնտիլի կիպի, հերձուած ող Բոււմ
քիլիսէսի վէ թէվապիլէրի աղնալըլըր :
Պու կիւնքիւ կիւն պալատէ թարիֆ
օլունան քաթիլք Շարգ քիլիսէսի եօգ-
տուր, եանի 380 տէ իհտաս օլունուպ
862 է տէք տէվամ իտէն քաթիլք
Շարգ քիլիսէսի հիլէթի եօգ տուր :

Վազաա Շարգտա հէր միլլէթտէն
քաթիլք վար տըր, լաքին ճիւմէսի
տէ այլըր սայըր Բօմայա թապի քիլիսէ-
լէր տիր, Էսկի Շարգ քաթիլք քի-
լիսէսի ընյիսլէրի Սթանպօլ պատ-
րիարգըլըր օլուրդունտան, պու պատ-
րիարգըլըր քաթիլք էլինտէ օլմաղը-
ճա մէքիլք քաթիլք Շարգ քիլիսէսի
օլմաղըլըր մատէմ քի պու քիլիսէ հա-
լէ Բոււմ Բաթըլիլ էլինտէ տիր, տէ-
մէք օլուր քի, քաթիլք տէյիլ տիր :

Լաքին պաղալըմ պուսու նէ տէր-
լէր պիլիմ օլուր սէքիլէր իսանը-

ըր օլան Մէճմուա վաթիթաթը իլէ :
Պիլ շար էրէնէ Էրէնէ, Բարա
հազըլէթըլընի զարպ քիլիսէսի Պապ-
ըրարըր տէյի թանըրըլըր հալտէ,
պիլիմ կաթիլքիւսուսու Շարգ էրմէ-
նի քաթիլքըլընիլ Պատրիարգըլըր :

Տուրալըմ պուրատա պիր ազաճըր,
Տիմէք օլուր քի Շարգ էրմէնի գա-
թօլքըլէր Բարայը կիւնպէլա կիւն
զարպ քիլիսէսի Պապըրարըր տէյի
թանըմայա թէնէզըլըլ իտէյօրըլըր,
եանի աիւնքի Կիլիկիա Պատրիարգ-
ըլըր նէ իսէ, սյնը Բարա տա օ :

Էյ ուսում քիլիսէնին կէօրիւնիւր
պաշը, հազըլէթը իսանըն վէքիլի,
հազըլէթը Բէթրօնուն խալէֆի . .

Պուսըլըր, Մէճմուանըն գալիլէնէ
քիլիք տիր, կիւլէլիւմ մի, աղայա-
լըմ մը :

Լաքին Մէճմուանըն պիր գալ հիւ-
մէթըլ քէլալըրընը տահա տիլէյէ-
լիւմ :

Պատրիարգ Պատրիարգա գարաաշ
մուհապէթիլ իլէ նասիհաթ եօլուն-
տա մէքթուպ եաղապիլըր, Լաքին
պիր պիլիսէնի հիւքիւմ իտէմէլլէր : (շու
թէմիլէն նէ տէրսինիլ) Նասըլ քի ի-
քի տէվէթ պիրի պիլիսէնի նասիհաթ
եօլունտա մէքթուպ եաղապիլըլըր,
ճէպը հիւքիւմ իտէմէլլէր, պիրաղ նէ-
ղաքէթէ տօղունուր եօլա եաղապը-
լըրընտա, իքի տէվէթ պէյնիտէ
մուհապէթ տիլիլէ պաշըլըր : Դէյլէր
Բաշ, քիլիսէմիլ տալիլիլէ վէ Կա-
թիլիկոսուսուսու հիւքիւմ իտէրտէ,
գարաաշըլըր շարուգ գալըլըր վէ
գալիկա պաշըլըր : Էս սյն Էս սյն :

Վազաա Պատրիարգըլըր պիլիսէ Գը-
րալ եա պիլիսէ թէքիլք մաղաւմընտա
թութան եէնի աւտուածաբանըլըր
լայըլը վարդապետութիւն :

Լաքին Շարգ էրմէնի Գաթիլքըլ-
լին հանըլըր պատրիարգըլըր Դարպ
պատրիարգըլըր ճէնիկ աշան, Ապըլը-

տէտիլքըլըր Հասուն պատրիարգ-
իսէ, օնուն Բօմա իլէ ճէնիկ օլմա-
տըլտան մաւտա, Բօմա Գահանա-
յապետիլքիլիսէնին կէօրիւնիւր պաշը
թանըր, հազըլէթի իսանըն վէքիլի,
վէ հազըլէթը Բէթրօնուն խալէֆի
Էյէր պու ապօրինաւոր իսէ, օրինա-
ւորու հանըլըր պատրիարգ տըր, ճէն-
կի նէ վազըլթ աշտը, ապէրի քիւմ
տիր, օթուգ սէքիլլէր մի, կիւլէլիւմ :

Մէճմուանըն գալիլէնէ, իքի աղա-
յա խըղմէթ իալիլէլ իմիշ, քիւմ տիր
պու իքի աղայա խըղմէթ իտէնէր :
Շարգ Գաթիլքըլըր մի, աղըր Գաթօ-
լիքըլըր մի, Ասըլ Գաթիլքըլըր պիր աղա-
յա խըղմէթ իտէրլէր, եանի հազըլ-
թը իսանըն վէքիլիլէ, Շարգ Գաթօ-
լիքըլըր տիր իքի աղայա խըղմէթ ի-
տէն, եանի հէմ խայալի պիր կաթօ-
լիկոսա, հէմ Բարայա, Շարգ պատ-
րիարգըլըր իլէ Դարպ պատրիարգ-
ըլըր իքիսի պիր շէյ իսէ, նէ լազըմ
իքիսին տէ թանըմաղ վէ իքի աղայա
խըղմէթ իթմէք, տէմէք քի Բարայը
թանըրըլըր տաթթա պիր եալան
վէ աիւպարէ տիր :

Մէճմուանըն սայըր վարդապետու-
թիւնըլըր տա սյնը պուսըլըր կիպի
սօն տէրէճէ իմթիհզայա շայան շէյ-
լէր իսէ տէ, շու աթիտէքի վարդա-
պետութիւնու, պիր տիւստար պիր
խրիսթիյան պիր Ալլահտան գօրգան
ատամ պաշտան սյաղատաք տիլթը-
մէյէրէք օգույամաղ :

Վէ պիր տէ, տէր, Մէճմուա,
անսխալութիւն իտտաաթը օլուրդու
վէ ճէպը իլէ պատրիարգըլըրա, Դ-
Ալլահ Էրէնէ հայալըլըր իթ-
տիլմէյէ սալաշտըլըր իշխան, զայըր
պէյլէ պիր Էրէնէ իլէ գան գարալըր-
ըն մէքէպէք, քիլիսէնէ նէ իթիպա-
ըր օլապիլիլ :

Օգույանըլըր, նէ տէրսինիլ պու
ճէպարէթէ, մատտէ Հասունտան մը-

յըմը: Դարդ էրմէնի Գաթաղի տէ-
նիկէնէրին իտտաաւը Հասուն իւն
միկիմիւ, եօգսա Բաբա իւն, վէ Տիե-
ղերական Ժողովք իւն մի:

Հասուն դատտար, Բաբա ճէպար,
վէ Տիեղերական Ժողովք տախի Աւ-
լաճա գարը քիւֆրպալ:

Իշթէ 23 յունուար գաւառնութիւ-
նունուն մէյվէլէրի:

Օթուղ սէքիլէր, էմին օլուն քի,
պու եօլ իւն իշինիլի պաշա չըգարա-
մազընը: Հասունտան խօշնուտ օլ-
մայան պաղը քէսան, պու կիւնէտէք
սիդին իւն պէրապէր պուլունմաշ ի-
սէ տէ, ճիւմաա իրթէսի Մէճմուա-
սընը օգույանլար, Բաբայա ճէպ-
պար, վէ Տիեղերական Ժողովքա՝
Ալլաճա գարը քիւֆրպալ տէյէճէք
գատար գալպտէն սիդի իւն պէրապէր
կիւնէճէք աստամ պուլունմազընը վէ
պուլունմայաճապընը: Սիդէ պիր եօլ
վար, տէյին վէ իզրար իտին քի,
պիզ նէ Ալլաճ թանըրը, նէ տին,
նէ քիւնսէ, նէ Բաբա, նէ պատրիարք
նէ տէ խրիսթիանը: պուլունարըն
հէպսինի էլիմիլտէ օլունճադ իթմի-
շիլ քի, նէֆասնիյէթիմիլի իճրա ի-
տէլիմ, վէ Հասունտան ինթիգամ ա-
լալմ: պու աղըլտա գաճ քիլի պու-
լապիլիսինիլ, սաղ թէվապիլէրինիլ
անլէր տիր: Գուսուրու, աստուաճա-
բան գարըլարընը, գըղլարընը վէ
չօճուղլարընը իւն պէրապէր քէք
եաղընտա թէօլպէ իսթիգֆարէ կէ-
լիպ, սիդէ էպէտի լանէթլէր օգույա-
ճազլար տըր, վէ կէօրէճէքսինիլ:

Ամա, պունու Մէճմուաա պու-
տալանըն պիրի եաղմը տա սիդին խա-
պէրինիլ եօղ ումաշ: Ճէսարէթինիլ
վար իսէ, պունու եաղը վէ իմզանը
իւն թաստիգ իտին, պիզ տէ հէպ
տէտիլէրինիլի կէրիյէ ալըղտան
մաաաա, աֆիլմըղը նիսղ իշին կէ-
լիլ էլլէրինիլի տէ էօրէրիլ: Լաքին
Մէճմուաանըն եաղարըլարը Օրթաքէօյ
քիլիսէսինտէ վէրլէն քարողարա
քէք մուվաֆըղ օլտուղունտան, ասլա
մէմուլ տա իտէմէյիլ քի, Մէճմուա-
նըն վարդապետութիւնըլար ասըլ սի-
դին քէնտի վարդապետութիւնըլար-
նըղ օլմասըն:

ԱՆՎԱՐԸ ԷՎՐՈՅԱ

ՅՐԱՆՍԱ, Յրանսա իւն ինկիլթէր-
լա արաւը անճադ պիր իքի սաաթ
ուզադ իքի մէմալիք իսէ տէ, Ծարգ-
տան Դարպա նէ գատար ֆէրգ վար
իսէ, պու իքի միլլէթ մապէյնիտէ
տախի օնտան զիտաէ ֆէրգ վար: Ին-
կիլիլէր նէ գատար քէնտիլէրինի
տիւշիւնիլէր, նէ գատար տիւնեա-
նըն մալընը ագճէսինի քէնտիլէրինի
թօփլարըլարա, Յրանսըլար տա օ
գատար տաղընը, օ գատար հէր
քէսին իշինէ միւտալէնէ իթմէք իս-

թէրլէր: Ինկիլիլէր իսթմէք քի
քէնտիլէրինտէն պաշա քիմաէ Ինկի-
լիլ օլտուն, Յրանսըլար իսէ, իսթէր-
լէր քի, պիւթիւն տիւնեա Յրանսըլ
օլտուն, պիւթիւն տիւնեա Յրանսըլ-
ճա սէօյլէսին, Յրանսըլ կիպի տիւ-
շիւնտիւն, Յրանսըլ կիպի եէսին,
Յրանսըլ կիպի կիլինսին:

Պու էֆրեարտա օլան պիր միլլէթին
տիւնեաաա նէ գատար էհէմիլլէթի
օլաճաղը աշիքեար տըր: Ասիպը, Ա-
մէրիգայը, պըրապալմ սէքսէք սէ-
նէտէն պէրու էվրօրայը ալթ իսթ ի-
տէն հէպ Յրանսըլ տըր, Ասթրիպը,
Ալէմանէպը, Բրուսիպը, սայըր պիր
չօգ քիւշիւք տէվլէթլէրի: վէլ հա-
սըլ Ինկիլթէրայը վէ տաճա աճալիպի
Բուսիպը վէ Ամէրիգայը ալթ իսթ
իսէն, Յրանսըլ տըր, Յրանսըլ իսա-
նը, Յրանսըլ տիւշիւնէսի:

Պու հալի իւն, Յրանսըլ քէնտինէ
պէօյիւք շէրէֆ վէրիւր, տէյէրէք քի,
պիւթիւն էվրօրայը սիվիլիզէ իտէն,
բուհանի վէ ճիւմանի տէսթթլուգ-
լարտան դուրթարան, սէրպէսթիյէթ,
միւսալթալմ հասըլ իտէն հէպ Յրանսա
տըր: Պիւէք քի, պու եէնի սիվիլի-
զաիստան, եէնի էֆրեարտաաա,
տիւնեաաա տալիմի պիր էյիլք հասըլ
օլաճադ, պիզտէ պու շէրէֆի վէրիւ-
տիք քէնտիլէրինի: Լաքին պու մաաա
պաղը միւթալապա չայան տըր:

Յրանսա տէվլէթի, հէր նէ աէրէ-
ճէ մուաղըլմալ պիր տէվլէթ օլաա, եի-
նէ տիւնեաա եէթիշէմէլ: Իմոի հէր
թէրաֆը Յրանսա էֆրեարտա թապի
իթմէք խահիշի պաղը պէօյիւճէք սա-
գաթլըլարա մուճիպ օլտու: Լէհ,
Մէքսիկո վէ կէօղլմիւղիւն էօնիւնտէ
օլան սայըր պիր իքի մաճալ պունա
իսպաթ տըր: Վէ պաղըլարընը գալ-
լինճէ, իթալիտաա վէ մաճալը սայը-
րէտէ իլէրիւտէ տաճա պաշա իս-
պաթլար տա զուհալ իտէճէք:

Յրանսա պէօյէ հէր միլլէթին ի-
շինէ գարըլալ, հէր միլլէթի քէնտի
էֆրեարտա թապի իթմէք իսթմէքլէ
էյի մի իտէյօր ֆէնա մը: հիւքմիւ
կիւճ տիր: Յրանսանըն քէնտիլինի
սօրաբան, էվրօրայը էհեա իտէյօ-
լում տէյի իֆիթիլար իթմէքտէ տիր:
Յրանսա րօլիթիգալընտան ֆայտէ-
մէնա օլանլար տախի, պու իթիգաա-
տա տըրլար: Լաքին եա Յրանսանըն
իթտիլէ էյիլք օլմաաղընտան, եա
տա էյիլլինիլ գատար պիլլինմէտիլին-
տէն, շէքեայէթմիսի տէ չօգ տուր:

Ասթրիպաա, իթալիտաա, Բրու-
սիտաա, Բօմաաա, պըրապալմ Բու-
սիպը, Բէք եիւքսէք սէսլէ շէքեա-
յէթլէր վար Յրանսայա գարըլ: ա-
լարապ պէլլիմ Ինկիլիլտէ վէ Ամէ-
րիգաաա տա պուլապիլիլիլ պէօյլէ
սէսլէր:

Հէր նէ հալ իսէ, պունու վաղթըն
հիւքմիւնէ իհալէ իտիւպ, Յրանսա
միւտալէնէլէրինտէն տիւնեա հիշֆա-
յիտէ կէօրմէտի տէ տէյէմէզէքտէ Գ

քէնտիլինի կէօրտիլիւ ֆայիտէնի տէ
տիւնեաանըն կէօրտիլիւ ֆայիտէտէն
դիտաէ օլտուղունտա տա սէթր իտէ-
մէյիլ:

Վէ վազաա, Յրանսըլ Ծարգ վէ
Դարպ միլլէթլէրինի քէնտիլինի պէն-
դէթմէք րօլիթիգալընա գաճիպ օլ-
տուգաա, նէ ճէսիմ ալթուլթա վէ
թիճարէթ գաբուաա աշմըլ տըր քէն-
տիլինի, թալիֆի միւմիլն տէյիլ
տիր: քիթապ, զաղէթա, թապիլի,
մօպիլէ, կիլիմ, գուշամ, զարիֆիլի,
եէյէճէք, իշէճէք վէ սայըր հէր տիւ-
լիւ թօհաֆիյաթ, աղըր տանթէլալար,
իւէքիլ գուճալար, վէ ալթուն վէ
էլմաա զէննէ թէղեթնաթը վէ սայըր
հէզար նէվ մարիֆէթ վէ թօփրադ
մահաալարը, պիւթիւն տիւնեաա
Յրանսաաաա նէշը օլմազաա տէյիլ մի
տիր: պիւթիւն տիւնեաանըն ալթունու
Յրանսայա աղմազաա տէյիլ մի տիր:
Պունլարըն ճիւմէսինի րայէլայն կէօր-
տիւքտէ, հիւքմիլ իտէմէյիլ քի, Յրան-
սըլ տիւնեաա քէնտիլինի պէնդէթմէք
իսթէտիքտէ տիւնեաա մը էյիլք ի-
տէյօր, քէնտիլինի մի, եալսաա իքի-
սինի տէ մի:

Ինանըլմաղ շէյ, ֆաղաթ սահիհի
տէ պու տուր քի, Յրանսաաա Բէք
չօգ էֆրեար մալի տէ վար քի,
Յրանսըլ էֆրեարընտա օլմայան օ մալ-
լէրի ալմաալ: Իմոի Յրանսըլ մէճ-
պուր տուր մալ սաթմաղ իշին էվ-
վէլճէ էֆրեար գաղմաալար:

Էֆրեար մալ թապիլի տէտիլիլիլ,
իշթիմալ տըր պաղըլարընը թաճիւ-
պիլի մուճիպ օլաճադ, ֆաղաթ պու-
նուն էսարընա վէ Բէք իլէրիսինի
կիթմէք իսթմէյիլ, պիր իքի թէմ:
սիլ իւն միւրաաղըլը աղմաթապիլի-
րիլ:

Միլիօն միլիօն էտէպ իւ ալազա
միւթալիք մաաալ քիթապըլարըլար տըր
քի, Յրանսըլ էֆրեարընտա օլմայան-
լար անլէրի ալապ օգույաաալար: պը-
րապալմ սայըր գատարըլար, թա-
վիլլէրի քի էլլինէ ալազալայըն պիր
էֆրեար հասըլ իտէր մալլէրի:

Անճադ, իշպու աշվալը էվրօրայը
եաղմաաղտան միւրաա, հէր պիր
տէվլէթին հիլլէթը մալսուսինի էվ-
վէլճէ աղմաթմաալ տըր քի, օգույան-
լարըլը իլէրիւտէ էվրօրանըն վու-
ղուաթը եէվմիլլէսինի վաղթ օլտուգ-
տա, նէտէն նէ օլույօր ճնու ֆէհմ
իթսին տէ շաշըմասըն: պու սէպէպ-
տէն նաշը, Յրանսըլըն պէօյլէ հէր
տէվլէթին վէ հէր միլլէթին իշլէրինի
տօղրուտան տօղրույա եա տօղրաաա
եա տա հիշ պէլլի իթմէյէրէք գա-
րըլմաա, վէ պիր նէվի թէյիլիլ օլ-
մաա, Բէք չօգ տէվլէթլէրին ինֆա-
ալընա մուճիպ պիր մաաալէյի մու-
հիմմէ օլտուղունտան, պիր քէրլէ
այաղը գայաա, հաղըլտաա ֆէնա
ղարաղլար վէ ֆէնա ինթիգամըր
տալէթ իտէճէք տիր: Բուսիա ասլա
ունութամաղ քի, Յրանսա եիւղիւն-

տէն Լէհլէրտէն չէքտիլի նէ տիր
քէնտիլինի մաղճա վէ ճանճա դաշա օլ-
տու: Ասթրիա ունութամաղ քի,
քիմին եիւղիւնտէն վէնէտիլ, Միլան
վէ թօսգանա կիպի էյալէթլէրի զայա
իթաի: Բրուսիա ունութամաղ քի,
պիւթիւն Ալէմանեա ալթունտա ի-
քէն, նաաղ օլտու տա պիր չարըլաա
Յրանսա եարըլընը էլլնաէն տիւշիւր-
տիւ:

Նարօլի վէ Սպանիա ունութամաղ-
լար քի, նէ թէյիլիլ իւն գըալ վէ
գըալիլալարը թաճ իւ թալիթլէրին-
տէն օլաալար, գուգուրու տա հա-
քէզա:

Խիւլաաալը քէլմա, Յրանսաաա
կէրէք խօշնուտ օլան վէ կէրէք խօշ-
նուտ օլմայան վար իսէ տէ, իքիսի
տէ պիրէր կէօնէ վէսվէսէտէ տիր:

Իմէրաթթիլ օլտուգ գաղմաադ մը,
գալմայաճադ մը: Նարոլլէօն էօլտիք-
տէն սօղրա, օղլու եէրինի օթուրա-
ճադ մը օթուրմայաճադ մը, Յրանսա
րէքիւպիլիք մի օլաճադ, Օրլանլարա
մը թէյիլմ օլաճադ, Պուրպօնլարա
մը: էվրօրա իշին տէհէթլու պիր
մէսէլէ: շիւնքի պու թէպտիլիլլէրին
հանկըրը վուգու պուլաա, շիւպէ-
սիլ պիւթիւն էվրօրա վէ պէլլիմ
պիւթիւն տիւնեաաա պէօյիւք թէպ-
տիլլիլլէր հասըլ իտէպիլիլ: օլ սէ-
պէպտէն նաշը նաղարը ճիւն, հէր
տէվլէթաէն զիտաէ, Յրանսա իւղէ-
րինտէ տիր:

(Տէլէգրաֆ Եւրոպայի):

ԵՐԻՑԱԿԻՅ ԵՂԱՐՑՈ

Ան անհարկն աղէտը, որ մեր սի-
րելի ազգը պատած է ներկայ Ժամա-
նակս և օր ըստ օրէ իր գաւառնութիւնը
սասականալով՝ մինչև պուտակտիլ կը
սպառնայ, չէ թէ միայն ազգին բո-
վանդակութիւնն այլ նաև անոր ամէն
մէկ ընտանիքը, և որդին հօրը դէմ,
գուստին իր մօրը, եղբայր եղբօր և
բարեկամ բարեկամի դէմ կը յարու-
ցանէ, ստիպեց զիս նաև իմ կողմանէս
փորձ մը փորձել և աս աղէտից դար-
ման մը գտնելու ճգնիլ: Գիտեմ, ին-
ճի պէս տկար ձայնի մը աստ դարման
ընելու շատ նուազ յոյս կայ, մանա-
ւանդ թէ շատերէն ծայր ըլլալու մեծ
հաւանականութիւն, ի վերայ այսր
ամենայնի սրովհետև դիտումս սիրելի
ազգիս օգուտն և անոր ամէն մէկ ան-
գամնելուն անդորրութիւնն է, ետ չեմ
կենար աս փորձէն, յանձն առնելով
նոյլ լինել վասն եղբայր և ազգակ-
ցաց իմաց, և յաջողութիւնը թող տա-
լով Ասոր, որ յաջողէ զամենայն յա-
մենայնի:

Բայց այսպիսի մեծ ու կարեոր
գործք մը յայնձն առած ասունս, ո-
րուն արդեօք կրնամ ուղղել իմ խօսքս
բայց եթէ ձեզի, պատուական երկցա-
կից եղբարքս, որոնց ձեռքն է շատ

դիւրութեամբ աս թշուառ վիճակին վերջ տալ։ Սակայն իմ վստահան զձեզ խրատել չէ եւ ոչ աւսուցանել, այլ լուկ եղբայրական ազգարարութիւն մը, նիրոյ ձեռք երկնցընել մը ան սիրելի ընկերացս, զորոնք ինձմէ հեռանալու վտանգ կը նշմարեմ։ Այո, սիրելի պաշտօնակիցք, կարելի չէ ինձի անտարբեր աչօք տեսնել ան անձկալի ընկերացս հեռանալը, որոնց հետ մէկ մօր գիրկը ծնած եմ, միւսնոյն կենսաբար վարդապետութեամբ սնած, եւ նոյն վստահանի ծառայելու նուիրուած։ Ուստի նոյն հասարակաց մօր սիրոյն համար կը պաղտաւորմ ձեզի աւելի ուշադրութեամբ մը խորհեցէք ձեր ներկայ վիճակին ունենալու հետեւութիւնը։ Դուք ձեզէն կը խոստովանիք թէ ձեր վիճակն Արքայի իշխանի մէն է։ ամէն ո՛ր է իցէ արտաքին կարգի վիճակ եթէ երկայն տեւէ անկարգ վիճակի կը դառնայ, ասոր համար հարկ է որ այնպիսի վիճակին շուտով վերջ մը արուի ու կարգաւորեալ վիճակի դարձուի։ Հիմա կը հարցնեմ ձեզի, դուք դատաստան ըրէք, վասն զի ամէնքնիդ ալ աստուածաւորաց եք, ի՞նչ կերպով կարելի է աս վիճակին վերջ մը արուիլ։

Յայտնի է որ մեր ազգին այսչափ սաստիկ խռովութեան պատճառը՝ կորսուելու վտանգի մէջ ըլլալով, իրաւունքի մը համար է, որուն դուք սատարիկ եռանդեամբ պաշտպանութիւն կ'ընէք։ Թող տալով քննել թէ արդեօք մենք աս իրաւունքն իրօք ունինք, կ'ուզեմ զձեզ մտադիր ընել որ աս եռանդեան առաւելութիւնը ուրիշ շատ մեծ իրաւունք մը ընէ՛լ, եւ անով կաթողիկէ եկեղեցւոյ միութեան մեծագոյն փնտս կը սպառնայ։ Ամենքնիս առհասարակ իրօք որդիք կաթողիկէ եկեղեցւոյ կը խոստովանինք թէ՛ նոյն եկեղեցւոյ գլուխը մեր կենսաբարէն ընդունած աստուածային իրաւունք մ'ունի զանիկայ (զեկեղեցին) կառավարելու, եւ աս իրաւանց զօրութեամբ հիմա մեր մասնաւոր իրաւունքը կը չափաւորէ յօգուտ ընդհանուր եկեղեցւոյ եւ ի մասնաւորի յօգուտ կաթողիկէայ Հայոց։ Ուրեմն հիմակուան արտագոյ կարգի վիճակէն ելլելու, եւ կարգաւորեալ վիճակի դառնալու համար հարկ է որ, կամ մեր իրաւունքը զոհիլ, եւ կամ եկեղեցւոյ գլուխն իր իրաւունքէն անցնի։ Կըրնա՞ք արդեօք, եղբարք պատուականք, պահանջել որ մեր մասնաւոր իրաւունքը պահելու համար՝ ան աստուածային իրաւունքը խափանուի, առանց ընդհանուր կաթողիկէ եկեղեցւոյ վրնասելու եւ անոր միութիւնը վտանգելու։ Մասնաւոր որ եկեղեցւոյ գլուխը մեր իրաւունքը պահելու համար իր իրաւունքէն հրաժարելով՝ խնդիր չէ թէ կը լուծուի կը լմննայ, այլ մեծամեծ եւ անլուծանելի խնդրաց սկիզբ կ'ըլլայ։ Անկէ ետքը

ամէն ազգ, ամէն կողմնակցութիւն մէյմէկ իրաւունք կը պահանջէ, եւ օրինակն ալ ազգին առջեւ ունենալով՝ որ պնդելով եւ հակառակելով կարելի է խնդրածն ընդունիլ, ուղեւէն ու պահանջելէն չիղադրիր։ Եւ անկէ ետքը ոչ եկեղեցւոյ միութիւն կը մնայ, ոչ գլխոյն հպատակութիւն, եւ ոչ կարգաւորեալ կառավարութիւն՝ զոր ոչ մենք ոչ դուք եւ ոչ ո՛ր է իցէ կաթողիկէ եկեղեցւոյ ճշմարիտ անդամք կրնանք ընդունիլ։

Երկրորդ՝ եւ դուցէ առաջինէն աւելի մեծ պատճառ մ'ալ ազգին յազման, Ազգային դերագոյն առաջնորդին դէմ եղած ահաճութիւնն եւ հակառակութիւնն է։ Սակայն աս խնդրոյն վրայ եւ ոչ կ'ուզեմ խօսիլ այնպիսի անձանց հետ, որոնք քան զիս շատ աւելի աղէկ գիտեն թէ՛ ինչ պարտաւորութիւն ունի ժողովուրդ մը եւ մասնաւոր եկեղեցւոյ պաշտօնեայ մը իր առաջնորդին, թէպէտ եւ ան առաջնորդը իրօք պակասաւոր ըլլայ, չեմ ուզեր խօսիլ ասոր վրայ այնպիսի անձանց, որոնք ամէն օր կը կարգան եւ կը սովորեցնեն մեր կենսաբարին պատուէրը թէ՛ Յաթուհի Մովսէսի նստան Դպիրք եւ Փարիսեցիք։ Գամենայն ինչ զոր ասիցէն ձեզ արարէք եւ պահեցէք, որոնք քաջ գիտեն թէ ուրիշն պակասութիւնը, թէպէտ եւ առաջնորդ ըլլայ, մեր պարտաւորութիւնը չիկրնար վերցընել, եւ եթէ անգամ մը թող արուի առաջնորդին պակասութեան պատճառաւ անոր պարտաւոր հպատակութիւնը զլանալ, ալ անկէ ետքն ամենայն իշխանութիւն եւ ամենայն հպարտութիւն կը ջնջուի, վասն զի չկայ մարդ որ պակասութիւն չուենայ, եւ չկայ մարդ որ ուրիշին վրայ իրաւ, կամ անիրաւ պակասութիւն չտեսնէ։

Ուրեմն ձեզի կը մնայ, մեծարգոյ եղբարք, վերջ տալ աս ազգային թըշուառութեան զոհելով փոքրագոյնը վասն մեծագունին, մասնաւորը վասն ընդհանուրին, ձեզի ուղղուած են ընդհանուր աքեր, ձեզմէ կը ոգաւէ կաթողիկէ տիեզերք աս բանիս յաջող ելքը։ մեր հասարակաց թշնամիները ձեր որոշման մտադիր կ'ըլլան, եւ մեր սուրբ կրօնքն արհամարհելու նոր առիթ կը փնտռեն։ Խնայեցէք այնչափ անմեղ ընտանեաց՝ որոնց մէջ բաժինն ու խառնութիւնն օր ըստ օրէ կը սաստկանայ։ Խնայեցէք ան պատուական ազգին՝ որ կենսաբարին արեւմբը գնուած եւ ձեր խնամքին յանձնուած է, ան ազգին որ հիմա հակառակութեան ու պառակտութեան ոգով վառուած՝ կորուսիչ գահավէժներուն եզերքը կը դիմէ։ Լիցեցէք անոնց ձեր ձայնը, երկնցեցէք անոնց ձեր ձեռքը, եւ ետ կեցուցէք ան վտանգաւոր անգունը ներէն։ ասիկայ կը խնդրեն ձեզմէ ան ազգին հարքն ու հաւերը գլուխին իրենց գերեզման։

Ներէն դուրս երկնցեցէք։ Կը պաղտաւոր կը բողբոքեն ձեզի։ մի թողուք, մանաւանդ թէ պատճառ մի ըլլաք, կ'ըսեն, որ մեր որդիքն ու թուռները ան միութենէն հեռանան, զոր մենք այնչափ ճգամբ ու տառապանօք ձեռք բերինք։ Խնայեցէք ձեր անձին։ վասն զի ներկայ եւ ապագայ ժամանակներ ձեր գործոցը դատաւոր պիտ'որ ըլլան։ չըլլայ թէ օրհնութեամբ ու գովութեամբ յիշատակուելու տեղ, պարտաւանօք եւ անիծիւք յիշուիք։ Խնայեցէք նաեւ ձեր եւ մեր պատուական անուանը՝ որ կը նախատուի ու կը թշնամանուի ոչ միայն ձեր եւ մեր թշնամիներէն, այլ նոյն իսկ ձեր առաջնորդութեան հետեւող ժողովրդեան շատերէն։ Եւ ամենէն աւելի խընայեցէք ան գլխած մօր, որուն գիրկը անած էք եւ որուն ձայնին հետեւելու կը դանդաղիք։ Կրնա՞ք յանձն առնալ որ աս մեծարանոց արծառի մօր անուըն ձեր պատճառաւ հայհոյուի մէջ հեթանոսաց, կաթողիկէ հօտին մէկ մասին առաջնորդութիւնն յանձն առել էք, յուցուցէք անոնց կենսատու արօտը, առաջնորդեցէք անոնց անպղտոր ջրերուն ալուընքը։ Ես ան հօտը կը ճանչնամ, հլու եւ անսպող հօտ մըն է։ ճշմարտութիւնը չիմերժեր, փնտաւարէն կը խորշի, օգտակարին սիրով կը դիմէ, միայն թէ իրենց ցուցնող եւ առաջնորդող մ'ըլլայ։ Դուք հիմայ պատուական պաշտօնակիցք իմ, դուք պիտ'որ ըլլաք անոնց ճշմարտութիւնը ցուցնող, փնտաւարէն զգուշացնող, եւ օգտակարին առաջնորդող։ Դուք ըստ ձեր խոստովանութեան անոր համար անոնց հօլուել յանձն առիք, որպէս զի չըլլայ թէ անոնց առաջնորդի մտաւով միայն ճամբաներ դիմեն։ ուրեմն ձեզի կիցայ զանոնք միայն ճամբաներէն զգուշացունել եւ որոնք որ իրենց փարախէն հեռանալ կ'ուզեն նորէն հոն դարձնել։

Երանի թէ աս իմ տկար ձայնս իր դիտուած ազգեցութիւնն ընել եւ Աստուծոյ յաջողելով ան պառակտելու մօտ եղբարքս դարձեալ իրարու հետ սիրով կապուէին, խառնալ ընտանիք խաղաղէին թշնամութիւններն անհետ ըլլային, խախտեալ բարեկամութիւնք նորէն արծարծէին։ Եւ անկէ ետքը շնորհակալութիւն եւ օրհնութիւն կը տեղար անոնց գլխուն՝ որոնք պատճառ եղան ան ցաւալի վիճակին աս ցանկալի վիճակի փխտուելուն։

Մենք մեր պաղտաւոր ասոր յաջողութեան համար երկնք բարձրացուցած ժամանակեւիս, մեր սիրոյ բազուկները տարածած ենք անոնց մէջ դիմող սիրելի եղբարքս ընդգրկելու։ Դառն եւ սաստիկ դառն է մեզի զանոնք մեզմէ հեռացած տեսնել, անոր համար շատ քաղցր եւ ոխորժելի պիտ'որ ըլլայ անոնց գրկախառնութիւնը։ Կաթողիկէ Հայ կղերին մէկը։

Պիր մահտէն պերու պիր թագրմ արածիքիքը նէշր օլունուպ, պունլաւա նազարէն ազըլլարը սըրա Բոմատա պիր թագրմ Ծարգ հուգուգլաւընը մահաֆաղա իսէն էրմէնի վէ սայըր միլլէթտէն օլան փիսգորոպլաւա, կէոյա ճէվր իւ ճէֆա չէքտիրիլմէքտէ, մալլէրի զասպ օլմագտա, քէնտիրէրի մահպուս օլմագտա իմիշլէր, պու պապտէ ճիւմանի վէ տիւնեւիլտէն Պապը Ալիյէ գօշանլար տա օլուպ, ճէվապլէրինի ալանլար տա օլտու զանն իտէրիդ, Պունլարըն ճիւմէսի տէ սըրֆ եալան օլմասա պիլլէ իֆրաթ մուպալլաա տըր, Հէր հիւքիւմէթին պիր ճէզա գանունաւմէսի օլուր, քի անըն հիւքիւմ իլէ միւճրիմիլլէ թէյտիպ տիր, էլպէթտէ րուհանի հիւքիւմէթին տէ պիր ճէզա գանունաւմէսի վար տըր քի, անըն հիւքիւմ իլէ րուհանի միւճրիմիլլէր թէյտիպ իտէճէք տիր, էյէր հէր ճիւմանի հիւքիւմէթին քիւրէյի, զընտանը, մահպուստ, սիւրկիւնիւ օլտուղու իլիւն պարպար իտէ, Բարա տա օնլար կիպի պարպար օլուր, զիտտէ չէյ սէօյլմէք իսթէմէյիլ։

Պու սէնէ Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէթիլին Լաց քարոզունու ինֆիէճիւն վարդապետ վէրմիշ տիր, պիշարէ քէշիշ, հաղրէթի իսանըն չէքտիրիլ աղապ ու իսկէնճէլլէրիւքէրիւնէ՝ աղլամայը տալլէթ իտէճէք եօլտա ճիւմէնիլ գալլինի ալթիւսթ իթմիշ օլտուղի մէսմուիմիլ օլմուշ տուր... Լաց քարոզու վէրիպ տէ՝ հէրքէսին վէ պի իշտիպահ քէնտիրին տալի սըֆաթը, կէօղ եաշի իլէ միւլէմմա օլտուղու էանատէ, աճապ Գրիտառա էֆէնտիմիլլին ինճիլ Շէրիֆտէքի շու քէլամընը հաթըրնա կէթիւմիշ մի՛ տիր։ «Պէնիմ իւղէրիմէ աղլամայըն իլլա քէնտի վէ կիւնահլարընըզն երեղէրիւնէ աղլայըն»։

Պու տէֆա միլլէթիմիլ թարաֆընա ժամկուշ Մկրտիչ իմգասը իլէ վարիտ օլան պիր արգուհալին մասլինտէ, պունտան մուքատտէմ, զարպ իսանէի ամիրէտէ իշիլլէրտէն օլուպ, ճուղի պիր մասալա միւսթէխտամ օլունմաքտա իւքէն, մէրքումուն տիլէր Մուշուաքըանլարընա թէքլիֆ օլունտուղու կիպի, քէնտիրին տալի միլլէթիմիլլին մուխալիֆ Փըրքասընա վազը իմզա իթմէսի իպրամ օլունմուշ, վէ մէրգուլմ Մկրտիչ իտէ պու թէքլիֆի իէտ իթմէսի իլիւն, տէրաքապ մէմուրիէթինտէն թալա օլունարաք, մաղտուրիէթինէ մէրհիւմէթէն, վէ տէրտիլէ տէրման պուլմաք իլիւն պիլլէրին մուսպէնէթ վէ եարարմընը մաթըլապ իթմիշ տիր, էլպէթտէ պիր չարէսի պուլունուր տէյի ումարըլ։

Պու պահս չէօյլէ աուլսաւն, վէ պու

պատկան տախի թարափումը տան հիշ պիր միւթալաւ իւրով ի թմէ քսիղին, միլէթիմիդին մեղքերը քրտմնա սա- տէճէ սորարդքի. Աճապ պու եա- բըլան չէյ քաթուիքիք շարթընտա- մարըր:

ՖԱՐՄԱՍՕՆԼԱՐԸՆ ՊԻՐ ԵՆԻՄԻՆԻ

Փարմասոնլուղուն մեղհէպէ տիւշ- մէն վէ տէվէթէ զայէթէն մուղիյը պիր շիրքէթ օլտուղու իշիտիւմիշ, վէ չօք տէֆալար ֆիլէն իսպաթը տախի կէօրիւմիւշ իսէ տէ, շէրիքիւրին աղ- ղընտա տա՝ ալէմէ զայէթէն միւճիւս պիր մուհապէթ շիրքէթի, եհքտիկէ- րինէ եարաթմ մուսվէնէթ իթմէ մաք- սէթինաէն իպարէթ պիր քուճաթիւս տըր տէյիւ մէթ՛ն օգուճմատա օլտու- ղու մալիւմ տիւր, Պիլ իսէ իսպիս մու- հապէթմտէ պիյանսըլ մուսվէնէթտէ կիզիլ թուլթաճա պիր շէյ պիլէմէյիպ՝ հաթտա Յիսուս էֆէնսիմիդին սէօգիւ միւճիւսվէնէճ օր դարթիս գործէ գալ ի լոյս՝ տէյիւ պէլլէմիշ իթէն, էօթէ- տէ՝ ֆարմասոնլարըն, զայէթէն աղըր վէ էօրֆիւլիւ եհմիւնէր ալթընտա սաղլաճաեա, քէնսիլէրինի մէճպուր իթաթիլէրի պիր թաղըմ կիզիլ զէնա- աթլարը վէ սըրլարը վար օլտուղունա ալիւս օլուպ շէրիթաթը պիլմէյիլ, ալէմէ քէսթիլմէք միւթալա՝սը իլէ շիմտիքի հալ, ֆարմասոնլուղուն իթ թէրէճէսինէ տախիլ օլանըն եհմիւնիի հարֆ պէ հարֆ զաղէթամըղա տէրճ իսէրիք:

Փարմասոնլուղա գապուլ օլունա- ճաղ նամըր (գանսիտա) այաղընտա պիր քըրմըղ ֆանէլա բանթալոն, վէ կէօմէքէք, հաթտա, կէօմէյիլին տէ եալընը պիր գօլունու կիյմիշ օ- լուպ սօլ գօլու վէ կէօյիւս ալքը, կէօղ- լէրի պիր եալըք իլէ պաղը վէ պօյ- նունտան քալընճա պիր իր աթըլմըշ օլտուղու հալտէ, պիր միհրապ էօնիւն- տէ սօլ տիղի իւղէրինէ չէօթմիւշ, վէ սօլ ալիւճունու՝ իւսթիւնտէ պիր կէօնեա վէ պիր տէ բէրկէլ իլէ պիր թէվրատ քիթապը ալթընա գօյուպ, լոճիանըն բրէսիտանը իլէ պէրապէր լուղէթ պէ լուղէթ շու աթիւտէքի եհ- մինի իճրա իտէր:

Պէն հիւսնիլ բիղամ վէ իրատէթիմ իլէ Հէմէգատըր Ալլահըն վէ Ալլահըն իսմինէ ինշա, (վէ Աղիլ Յալլահնէսէ թագաթիմ օլունմուշ օլան) սէրպէսթ վէ մագտուլ ֆարմասոնլարըն պու հիւր- մէթիլ մէճիսի (լոճիսաթը) հուղու- լունտա պու մահալտէ, վէ պուլա- ղըն (էլիւտէքի թէվրատ կէօնիւս, վէ բէրկէլին) իւղէրինէ բէսմի վէ զայէթ իսպիսանէ վատ վէ եհմին էտէրիմ քի՝ շու տախիլ օլտուղում եախտ օլ- մագ իւղըն օլտուղում, եախտ իլէ- լիւտէ օլաճաղըմ էսկի ֆարմասոնլու- ղուն կիզիլ զէնաաթլարըն վէ սըրլա- ղընըն պիր հիսսէսինի, եախտ հիսսէ-

էրիլի, զէնաաթլարըն, եախտ զէնա- աթլարըն, նօթթէսինի եախտ նօթ- թէլէրինի հէր տայմ ալէմտէն քէթմ իտիպ կիզիլ թուլթաճաղըմ: Վէ անլէ- րի՝ սըքը թէճրիւպէ, թամ թէճէս- սիւզ եախտ մագպուլ թահգիգաթ իլէ սահիհ վէ մագպուլ Մասոն գար- տաշ տէյիւ աննամըշ (վէ տէյիլ զանն էթմիշ, եա իշիթմիշ) օլտուղում քի- շիտէն եախտ քիշիլէրտէն, եա տա պու թարղ Մասոնլարտան միւրէթ- թէպ թամ վէ գաննէն: Մագպուլ պիր լոճիսա ալալիսինտէն մատէ ճի- հանտա հիշ պիր քիմնէյէ, հիշ պիր քիմնէլէրէ աալա պիր վագըթ պիլ- տիլմէյէճէյիմ, իթղա էթմէյէճէյիմ, Գէղա պէն սէֆիլին վասիթաթը վէ սէպէպիլիլ իլէ իսիլաթը գանուճ օլա- ղագ Մասոնլուղուն սըրլարը մէյտանա չըլմամատը իլին վատ վէ եհմին էտէր- իմքի՝ էն քիւլլիւք եաղըն, հարֆը, շիֆրաթը, նշանը, լէքէսի, կէօլկէսի, եախտ շուլարա պէնղէր պիր շէյի նէ քէնսիլմտէն նէ տիւնեա իւղէրին- տէ պիր ախէրտէն օգուճապիլիւ եա- խտ աննաշըլապիլիւ պիր սուրէթտէ՝ կէօք ալթընտա պուլունան հիշ պիր նէ եհլիլ նէ տէ էկրէթի շէյիլ իւղէ- րինէ աալա հիշ պիր վագըթ օլ սըրլա- ղըն վէ զէնաաթլարըն եաղմաեաճաղըմ չըլմաեաճաղըմ, նօթթէլէմէյէճէյիմ, թապ, իշար, բէսմ, նագշ իթմէյէ- ճէյիմ վէ օյմաեաճաղըմ: Պուլարըն ճէվիսին պէն բէսմէն, վէ զայէթ իսպիսանէ օլարագ վատ իտէրիմ, վէ նէ գալպիմտէ պիր թէճնիս, նէ ֆիք- րիմտէ պիր չաթալըք, նէ տէ էֆքեա- ղըմտա պիր գալաճագ զիւհմիւ, եա նիլէթի օլալարաք, ճէմիսինէ տէ եհ- մին էտէրիմ: Վէ էկէր իշպու եհմիւնի- մի պատար իտէմ՝ գաղէպէն պիր գու- լղըմտան օ պիր գուլղըմտաթ պօ- ղաղըմին քէսիլմէսինի, տիլիսին քէօ- քիւնտէն չէքիլպ գօրաթըլմաթընը, վէ լէշիլմին՝ կիւնտէ իքի տէֆա մէտա ու ճէղրի օլան տէրեալէր սուլարընըն էն աշաղը բէրէսէսի վագըթիմտէ պիր բալաճար ուղունլուղու. քըլըտան նէ գըտար էնկիլէն եհթիլիլ իսէ՝ օլ մա- հալտէ գապա գուլար ալթընտա կէօ- միւլմէսինի գապուլ էտէրիմ: Պէյլէ- ճէ Ալլահ տա պանա եարտըմ էթսին, վէ իշ պու եհմիւնիմտէ պէնի գալի սաղլաթըն:

Փարմասոնլուղուն Շալիլթիլք թապիր օլունան իք թէրէճէսինի եհմիւնիլի սուրէթի բէսմիսի իշիլէ պու տուր: Փագաթ շու տա պիլիլմէլի քի, շու շիրքէթտէ իրղճահարըլք սէյրան- նագ պիր շէյ օլմաաղընտան աալաթի- նա վէ իշինէ կէօրէ եհմին սուրէթի ուլտուլմաեա տա մէղուն տուլար, էլ վէրիլ քի՝ զիւպտէսի թէպտիլ օլմաթըն:

Է՛յ Շարգ քաթուիլի էրմէնիլէր, է՛յ Շարգ քաթուիլի էրմէնիլէրին վերա- պատուելի խօճալարը, արանըղտա ճէսմ պիր եհմին իլէ պաղլանմըշ օլ- տուղունուզ մէսմուլիլ օլմուշ տուր:

աճապ օլ եհմիւնիլիլ շու պալաւտա- քի եհմինէ պիր պէնղէր քէօյէսի վաթ մը...: Թիլթիլէյէճէք շէյ տիր էկէր վար իտէ...: Ամմա տահա պու՝ իք թէրէճէսին եհմինի տիր, պուլունան գուլթուլունապիլիլ, իշինտէն չըքըլա- պիլիլ՝ էլվէրիլ քի սըրը սաղլաճաեա էմիլիլ վէրիլէպիլիլ, Աղը օլան պաշընըն չարէսինի չարուք կէօրիւր:

ԹԵԼԷԳՐԱՖ ԽԱՊԵՐԻ

Բարիկ 18 Նիսան.

— Սէրպէսթիլէթ սուրէթի իֆա- տէսինտէ պու տէֆա իմէրաթօր հաղըթիլէրի, միւնթէսիպին թարաֆ- լարընա պիրէր մէթմալ կէօնտէրէ- ճէկի, վէ մէքըլը մէքտուպուն մա- ալի, ահալինին բէյինէ պրագաթը- լարը մէվատ անլէրի իսթիլալ իլէ սէրպէսթիլէթ արաթընտա գալմալա- ղընա վէսիլէ օլույօր իտուկիլին տաիր իմիշ:

Իրանտա (Բօրք) 18 Նիսան

Ահալի իլէ աակէր պէյինտէ պիր վուրուշմա վագը օլմաաթընտան, հայ- լըճա եարալանան վէ վէֆաթ իտէն օլմուշ:

Բարիս 20 Նիսան

Միւսիւ Օլիլիլին սէրպէսթիլէթ իւղէրինէ պիր նուլթ իրայէ կիլմէ- սինտէն տօլալը թահսին օլունմուշ տուր:

Բարիս 20 Նիսան

Իթթիֆագը արա իլէ եհնի նըղա- մաթը (Մէնա) գապուլ կիլմիշ տիր:

ՀԱՎԱՍԻՍԱԹԸ

Մ Ի Ի Թ Ե Ն Ե Վ Ի Է

Սիւննէթ տիլիլին եաղըն վա- ղըլմտա օլաճագ տէնիյօր, վէ պու խուսուտա լաղըմ կէլէն թէտարիքեա- թէ թէշէպիլիւ օլունույօր:

— Հիւքիւմէթի Մէնիյէ իլէ Իրան տէվէթի պէյինտէ ումուրու թիւճա- րիյէյէ պիր նէթիճէ վէրիլմէսինէ տա- յիլ, Դօմիսիսինուն, պու տէֆա տալի իրան Սէֆարէթիսանէսինտէ եհնիտէն թէճէմիւ օլունմաթը իլէ միւղաքէրէ օլմուշ տուր:

Բէվիլի հալտէն անկաշըլարըլընա կէօրէ, եաղընտապու իշ խայրըլը սու- լէթտէ թէսիլիլ օլնաճագ տըր:

— Պուքրէշտէ պաալըճագ, Բրէնա Շարլընըն թասվիլի իլէ, եհնի սիքէ- յէ քարըլ հիւքիւմէթ սէնիյէ թարա- ֆընտան բրթէսթօ օլմուշտուր տէնի- յօր: 1. Հ.

— Ամերիգատա պիր նէվի պալոն տա- հա իհթա իթմիլէր քի, զաղ քուվէ- թի իլէ հալայա չըքտըրտան մատա, տէրունիլտէ պէշ պէկիր քուվէթիլի պուլու. վաաթաթը իլէ իշիլ, իքի թա- րաֆընտա պէօյիւք չարիլարը օլուպ, պիր քաշ եօլտա իսթիլմալ օլունաճագ տըր, շէյլէ քի պալոնուն զաղ թու-

լուճունա քաղա վաթը օլտա պիլէ չարիւ- լարը իլէ ուշապիլէճէյիլ մէքըլը պալոնու իճատ իտէն միւհէնտիս իւ- միտ իտիյօրաաաա՝ տէնիլէ տիւշտիւք տէ վարօր միսալի հէր թարաֆա կի- տէպիլէճէքմիշ տէյու, Ամերիգա զա- ղէթալարընտա օգուճմագտա տըր:

— Ալանանեա տէլիլէրէ մախսուս օլան իտաթախանէնիլ պիրիլտէ, կէ- չէնլէրտէ պէօյիւք պիր պալօ վէրիլ- միշ, վէ տալէթիլիլին չօղու աղըլ- լարընտա զիյանլարը օլտուղու հալ- տէ, այնի սաիր ալէսէվիէ բէսմի պա- լօլարտա օլունան հարաքէթի թէմա- մի իլէ իճրա իթմիլէր, վէ պուլալա- տան հիշ պիրի մուղալիլ ատէպ, վէ նրգամ եօլունտա պուլունմաաղըտան մատա, պալօի մէքըլը իսթամընտա վէրիլին զիյաֆէթտէ՝ իտաթախանէի մէքըլիւրին նաղըրընա թէշէքըլը- լէրինի թէպիլիլ իթմէք նիլէթի իլէ, ճիւլմէսի պիրէր չարապ իմիլէր տիր:

Պունուն իւղէրինէ աղըլը իլէ, աի- վանէի պիրպիրէրինտէն այըրտ իթ- մէսի արթըք կիւլէճէ օլաճագ տըր:

— Պունտան մուգատէմ մալիւմ օլ- տուղի վէշ իլէ Սբանեա սաաղը Գը- լալիլաալընըն դէվէի իլէ, աքէճէ օլան տալալարընը Ֆրանսա Տէվէթիլին միւտալէլէսի իլէ իսթամ պուլմաղա պիր սըֆաթ քէպա իթմիշ տիր տէ- նիյօր:

Պու պապտէ Գըրալիլաի Միւշարի- լէյէ քէնտի պիր Գըրալիլա օլտուղու հալտէ, թէպաաալընըն տալալարըն իլին նէշը իթթիլի ուսուլ վէ նըղամ, հիշ տէյիլ իսէ քէնտի զալթընա մահսուս պիր տալանըն բույլէթիլին պիլէ օլուն՝ ֆաիտէսի գալմամըշ:

Ի Լ Ա Ն

Միլէթիլիլտէն վէ պիլիլմէ հէմէֆ- քեա պուլընան պիր չօք ֆամիլնալէր- տէն, էվլաուլէրինի մաալիւմ օլան պա- ղը սիւպիւս մէթթէպիլիլին կէօնտէր- մէքիստէմտիլէրինտէն, մէրգու մէլիլին թահսիլտէն տուր օլմամալէրի իլիւն, տէրհալ կաթողիկոսարանտէ մահսուս պիր տայիլէ թանղիմ օլունուպ, էրմէ- նիճէ, Ֆրանսըղճա վէ Օսմանլըճա տէրա վիլմէք իւղէ հօճալար տալիլ թէտարիք օլունաղընտան, հէր քիմ իտաթ իս- տէրտէ էվլաուլըն մէքըլը մէթթէպէ կէօնտէրէպիլիլ, վէ պու պապտէ լա- ղըմ կէլէնհէր նէ իղահաթ իտալիլիլ ի- սէ իտարէ քօմիսինը աղալէրի էֆէն- տիլէրէ միւրաճաաթ իտէլէր:

Է Ս Հ Ս Մ Ը Ո Ի Մ Ո Ի Մ Ի Յ Է

ԳԱՆԱԹԱ ՊՈՐՍՍԱԸ

ԵՆԹԼԱՐ	Ստապանտն էօյլէնէ գատար				Էօյլէնտէն աղշամա գատար			
	Ալըլաթ		Գարանթը		Ալըլաթ		Գարանթը	
	Դր.	Փր.	Դր.	Փր.	Դր.	Փր.	Դր.	Փր.
Չարլաճա	53,	3	53,	5	53,	4	53,	4
Բէրէմիլ	00,	0	00,	0	00,	00	00,	00
Ճուսա	53,	7	100,	0	00,	0	53,	4

ՄԵՍՈՒԼ ԴԱՁԵԹՍ

ՄԻԳԱՅԷԼ ԷԲՍԷԲՃԱՆՆ

ՏԳԱԳՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Չախաֆըլար փող. Ակոբեաճ խաճ ն. 4, 5, 6.